

UDK 636.5 (497.13)
Stručni rad
Primljeno: 2. 11. 1992.

Dr. ANTUN NOVOSELOVIĆ,
Poljoprivredni institut Osijek,
Mr. ZORICA JURKOVIĆ,
Poljoprivredni institut Osijek,
MARICA GALONJA
Poljoprivredni institut Osijek

ORGANIZACIJA PERADARSKJE PROIZVODNJE DRUŠTENOG GOSPODARSTVA SLAVONIJE I BARANJE U RAZLIČITIM UVJETIMA PROIZVODNJE

Istraživanjem su utvrđeni instalirani kapaciteti i lokacija proizvodnih objekata za proizvodnju brojlera, jaja za konzum i rasplod, proizvodnja krmnih smjesa, klaonički kapaciteti za perad, način držanja i hranidba brojlera i nesilica na društvenom gospodarstvu Slavonije i Baranje u predratnom i ratnom periodu (1990. i 1991.).

Utvrđeno je smanjenje proizvodnje brojlerskog mesa za 48,7%, broj nesilica za konzumna jaja za 33,9%, broj nesilica za jaja za rasplod za 25,1%, potrošnja krmnih smjesa za 35%, iskorištenje peradarskih objekata smanjeno je za 65%, dok su klaonički kapaciteti za perad smanjili iskorištenje za 75%.

Smanjenje proizvodnje i iskorištenje kapaciteta u peradarskoj proizvodnji društvenog gospodarstva Slavonije i Baranje uslijedilo je kao posljedica osvajačkog rata kojeg vodi Srbija protiv Hrvatske.

1. UVOD

Peradarska proizvodnja na društvenim farmama Slavonije i Baranje odnosi se na proizvodnju brojlera, jaja za rasplod i jaja za konzum. Ostale vrste peradi (pure, guske, patke i dr.) ne proizvode se u društvenim poduzećima Slavonije i Baranje, već u privatnim domaćinstvima i to u malom obimu, uglavnom za vlastite potrebe.

Peradarsku proizvodnju Slavonije i Baranje karakterizira industrijski način proizvodnje u čiji je sustav ugrađena suvremena tehnika i tehnologija. Proizvodni rezultati naših farmi i ne zaostaju za rezultatima najrenomiranijih proizvođača u svijetu. Tako se u proizvodnji brojlera prosječna težina od 1800 g (težina kod koje se vrši klanje) postiže s 45-48 dana starosti i utroškom hrane za 1 kg prirasta od 2,0-2,3 kg.

Treba istaći i dobru organizaciju proizvodnje brojlera i jaja u koju su uključena oba sektora, društveni i privatni. Problemi su prisutni na tržištu na kojem je dominirala stihijnost, a manjkala markentiška organizacija.

Perspektivnost za daljnji razvoj i unapređenje peradarske proizvodnje Slavonije i Baranje postoji što u poslijeratnom razdoblju treba kroz obnovu i novu izgradnju iskoristiti i ići na povećanje proizvodnje. Glavne pretpostavke za veću peradarsku proizvodnju proizlaze iz vlastite potrebe za većom potrošnjom pilećeg mesa i jaja, mogućnost plasmana na ostala područja Hrvatske i exporta. Osim toga, Slavonija i Baranja ima komparativnih prednosti za ovu proizvodnju unutar Hrvatske koje joj je podarila priroda. To je bogatstvo sirovinama za proizvodnju gotovih smjesa za perad, kukuruz, ječam, pšenica, soja, sunčokretova sačma, te brojne tvornice stočne hrane i klaonice za perad.

Ako svemu nabrojenom dodamo da je proizvodnja brojlera i jaja i vrlo fleksibilna i prilagodiva tržišnim uvjetima, tada sve pretpostavke idu u prilog povećanju ove proizvodnje u Slavoniji i Baranji.

2. MATERIJAL I METODA RADA

Organizacija peradarske proizvodnje u različitim uvjetima za proizvodnju u društvenom gospodarstvu Slavonije i Baranje temelji se na proizvodnim kapacitetima iz 1990. godine sa slijedećim elementima:

Kapaciteti i lokacija
Proizvodnja
Hranidba
Pasminski sastav
Način držanja

Modeli organizacije proizvodnje svode se na:

1. Mirmodopske uvjete (M) ili standardni model u kojem se ne mijenjaju čimbenici za proizvodnju,
2. Ratne uvjete za proizvodnju (R) u kojima imamo samo ograničenje nad čimbenicima za proizvodnju u postojećim peradarskim farmama.

Model "M" predstavlja prosječno ostvarene bilacne proizvodnje brojlera i jaja i utroška stočne hrane u 1990. godini.

Model "R" predstavlja ostvarenu bilancu proizvodnje u 1991. godini i ekspertnu ocjenu parametara proizvodnje na peradarskim farmama. Dobiveni rezultati su izvedeni na razini Slavonije i Baranje.

3. REZULTATI ISTRAŽIVANJA I DISKUSIJA

Rezultati istraživanja prikazani su kroz analizu dosadašnje proizvodnje brojlera i jaja za konzum i rasplod po modelima "M" i "R", te bilanca potrošnje krmnih smjesa. Sačinjene su i nove recepture za krmne smjese s kojima se mogu postići vrlo dobri rezultati u proizvodnji brojlera i jaja u ratnim uvjetima u kojima nije moguć velik izbor sirovina i u kojima su nužna alternativna rješenja.

3.1. ANALIZA DOSADAŠNJIH REZULTATA PROIZVODNJE

Izvršena je analiza stanja proizvodnje brojlera i nesilica.

Analiza je izvršena u pogledu broja brojlera i nesilica, fizičkog obujma proizvodnje i instaliranim proizvodnim kapacitetima.

Tablica 1.

STANJE PROIZVODNJE BROJLERA NA DRUŠTVENOM GOSPODARSTVU U REGIJI SLAVONIJE I BARANJE U 1990. GODINI (MODEL "M")

Lokacija i gospodarstvo	Proizvodnja kom/god	Proizvodnja ž. v. kg/god.	Proizvodnja zaklanih i očišćenih brojlera kg/god
Darda — PIK Belje	3.792.678	6.826.820	5.256.651
Đakovo — Vet. stanica	291.928	525.470	404.612
Slav. Brod — Vet. stanica	4.261.100	7.669.980	5.905.884
Valpovo — Vet. stanica	230.221	414.397	319.085
Ukupno:	8.575.927	15.436.667	11.886.232

Iz tablice 1. vidljivo je da ukupna proizvodnja pilećeg mesa ne zadovoljava vlastitu potrošnju stanovništva Slavonije i Baranje. Ovu konstataciju potvrđuje podatak da prosječna potrošnja brojlerskog

mesa u Slavoniji i Baranji iznosi oko 15 kg, a vlastitom proizvodnjom se podmiruje oko 13 kg po stanovniku godišnje. To je ujedno argument da proizvodnju brojlerskog mesa u regiji Slavonije i Baranje treba povećati.

Tablica 2.

STANJE PROIZVODNJE BROJLERA NA DRUŠTVENOM GOSPODARSTVU U REGIJI SLAVONIJE I BARANJE U 1991. GODINI (MODEL "R")

Lokacija i gospodarstvo	Proizvodnja kom/god.	Proizvodnja ž. v. kg/god.	Proizvodnja zaklanih i očišćenih brojlera kg/god	Razlika 1990/91.
Darda — PIK Belje	200.000	360.000	277.200	— 4.979.41
Đakovo — Vet. stanica	240.500	432.900	33.333	— 71.27
Slav. Brod — Vet. stan.	3.758.000	6.764.400	5.208.588	— 697.27
Valpovo — Vet. stan.	207.000	372.600	286.902	— 32.10
Ukupno:	4.405.500	7.929.900	6.106.025	5.780.90

Iz tablice 2. vidljivo je da je proizvodnja brojlerskog mesa u 1991. godini u odnosu na 1990. godinu smanjena za 48,7%. Uzrok ovakvom drastičnom padu proizvodnje nije teško determinirati, jer je svima poznato da su to posljedice rata kojeg vodi Srbija protiv Hrvatske. Iz tablice 2. uočljiv je pad kod svih proizvođača brojlera iako je razumljivo da je on najveći kod PIK-a Belje koje je potpuno okupirano u srpnju 1991. godine. Zbog eskalacije rata na cijelom području Slavonije i Baranje i okupacije znatnijeg područja regije,

poremtilo se i stanje na tržištu, tako da je bilo problema i s plasmanom brojlerskog mesa kod proizvođača koji su bili manje izravno napadani i razarani (Sl. Brod, Đakovo, Valpovo).

Smanjenje proizvodnje brojlerskog mesa nastavljeno je i u 1992. godini, tako da ono sada iznosi preko 50%. Proizvodnju brojlera u 1993. godini trebalo bi približiti na razinu proizvodnje iz 1990. godine, što je potrebno i realno ostvarivo ako rat u Hrvatskoj završi do kraja kolovoza 1992. godine.

Tablica 3.

STANJE PROIZVODNJE KONZUMNIH JAJA NA DRUŠTVENOM GOSPODARSTVU U SLAVONIJI I BARANJI U 1990. I 1991. GODINI (MODEL "M" I "R")

Lokacija Gospodarstvo	1990. godina		1991. godina		Razlika u broju nesilica 1990/91
	Broj nesilica kom/god	Proizvodnja jaja kom/god	Broj nesilica kom/god.	Proizvodnja jaja kom/god	
PPK Kutjevo	68.000	ø	70.000	—	— 2.00
PIK Orahovica	23.903	4.636.380	—	—	23.900
PP "Glavnik" Mikanovci	90.000	20.300.000	65.000	14.950.000	— 25.000
Slav. Brod	95.000	24.700.000	48.000	12.480.000	— 47.000
Ukupno:	276.903	49.636.380	183.000	27.430.000	— 93.900 33.9%

Analizom, stanja proizvodnje konzumnih jaja u društvenom gospodarstvu Slavonije i Baranje prema podacima u tablici 3. uočljivo je da ova proizvodnja sudjeluje u snabdijevanju stanovništva regije Slavonije i Baranje sa svega 32,2%, dok se preostali veći dio potreba podmiruje s privatnih gospodarstava koja u tom pogledu imaju dugu tradiciju. Prosječna potrošnja jaja po stanovniku Hrvatske iznosi 176 kom/godina (podatak za 1990. godinu) što je ispod razine potrošnje zapadnoeuropskih zemalja.

Broj nesilica u društvenom gospodarstvu Slavonije i Baranje u daljnjem je padu i iznosi 26% u 1992. godini u odnosu na 1991. godinu. U 1991. godini uz pad proizvodnje smanjena je i potrošnja jaja u regiji Slavonije i Baranje. Za ovakvo stanje glavni je krivac rat koji hara Slavonijom i Baranjom zbog kojeg su narušeni svi privredni tijekovi ove proizvodnje. Ipak se može optimistički gledati na daljnji razvoj proizvodnje konzumnih jaja za koju postoje sve pretpostavke za njezino unapređenje.

Tablica 4.

STANJE PROIZVODNJE JAJA ZA RASPLOD NA DRUŠTVENOM GOSPODARSTVU U SLAVONIJI I BARANJI U 1990. I 1991. GODINI (MODEL "M" I "R")

Lokacija Gospodarstvo	1990.		1991.		Razlika u broju nesilica 1990/91.
	Broj nesilica kom/god	Proizvodnja jaja kom/god.	Broj nesilica kom/god	Proizvodnja jaja kom/god	
Pik Belje	10.026	936.835	—	—	— 10.026
Đakovo — Vet. stanica	16.900	2.366.000	10.140	1.318.200	— 6.760
Slav. Brod — Vet. stanica	259.530	36.334.200	200.000	28.000.000	— 59.530
Slav. Požega — Vet. stanica	5.700	798.000	4.000	540.000	— 1.700
PPK Valpovo	24.070	3.369.800	23.000	3.220.000	— 1.070
Ukupno	316.226	43.804.835	237.140	33.078.200	— 79.086 — 25,1%

U tablici 4. prikazana je proizvodnja jaja nesilica teških pasmina koja služe za proizvodnju pilića brojlera.

Proizvodnja jaja u 1990. godini uzeta je kao standardna proizvodnja za model "M", a proizvodnja u 1991. godini u ratnim uvjetima za model "R" u kojoj je reducirana proizvodnja.

Smanjenje broja nesilica u 1991. godini u odnosu na 1990. godinu iznosi 25,1%. Smanjenje broja nesilica nastavljeno je i u 1992. godini. Zbog posljedica rata

i ono iznosi oko 40% u odnosu na proizvodnju iz 1990. godine.

Proizvodnja jaja za rasplod na društvenom gospodarstvu u Slavoniji i Baranji bila je na visokom stupnju organiziranosti i proizvodnosti. Proizvodnju jaja za rasplod, odnosno piliće brojlere relativno je lako obnoviti i postići razinu iz 1990. godine koja po obimu premašuje potrebe regije Slavonije i Baranje i omogućava izvoz jednodnevnih pilića.

Tablica 5.

BILANCA POTREBA STOČNE HRANE ZA PROIZVODNJU BROJLERA I NESILICA NA DRUŠTVENOM GOSPODARSTVU U SLAVONIJI I BARANJI U 1990. I 1991. GODINI (MODEL "M" I "R")

Vrsta smjesa	Ukupne potrebe smjesa t/god Model "M"	Ukupne potrebe smjesa t/god Model "R"
Smjesa za tov brojlera do 28 dana	13.206	9.678
Smjesa za tov brojlera preko 28 dana	22.195	11.401
Smjesa za nesilice konzumnih jaja, lake pasmine	15.950	10.540
Smjesa za nesilice jaja za rasplod, teške pasmine	25.804	19.339
Smjesa za podmladak nesilica, lake pasmine	-	-
Smjesa I.	588	315
Smjesa II.	952	375
Smjesa III.	1.484	795
Smjesa za podmladak nesilica, teške pasmine	-	-
Smjesa I.	704	440
Smjesa II.	864	540
Smjesa III.	1.824	1.140
Ukupno:	83.571	54.563
Razlika		- 29.008 (3)

U tablici 5 prikazana je bilanca potreba gotovih smjesa za tov brojlera, nesilica i podmladak nesilica (pilenke) za model "M" i "R".

Smanjenje potreba gotovih smjesa modela "R" u odnosu na model "M" iznosi 35%. Bilanca potreba stočne hrane izračunata je na osnovi hranidbenih normativa i saznanja iz prakse peradarske proizvodnje Slavonije i Baranje.

Tablica 6.

**SASTAV KRMNE SMJESE ZA TOV PILIĆA
(MODEL "R")**

Sastav	do 28 dana %	28-48 dana	preko 48 dana
Kukuruz	40,25	49,25	56,25
Ječam	10,00	10,00	10,00
Pšen. posije	3,00	3,00	3,00
Soja term. obrađena	31,00	25,00	20,00
Sunc. pogača	6,00	4,00	3,00
Mesno-koštano brašno	6,00	5,00	4,00
Stočna kreda	1,00	1,00	1,00
DKF	1,50	1,50	1,50
Sol	0,25	0,25	0,25
VAM	1,00	1,00	1,00
Ukupno	% 100,00	100,00	100,00
Sadržaj sur. proteina	% 20,75	18,05	16,00
Sadržaj sur. masti	% 8,29	7,29	6,47
Sadržaj sur. vlakana	% 4,54	4,21	4,02
Kalcija	% 1,55	1,47	1,30
Fosfora	% 1,02	0,93	0,85
ME Kcal/kg	2930	2970	3000
MJ	12,20	12,44	12,57

U tablici 6. prikazan je sastav krmnih smjesa za tov pilića u ratnim uvjetima (model "R"), koje odgovaraju za intenzivnu proizvodnju i s kojima se mogu postići vrlo dobri proizvodni i ekonomski efekti u hranidbi brojlera.

Sastav krmnih smjesa za tov pilića u mirmodopskim uvjetima, model "M" nije prikazan jer se podrazumijeva da su ove smjese standardnog sastava i kvalitete.

Tablica 7.

**SASTAV KRMNIH SMJESE ZA KOKOŠI NESILICE
(MODEL "R")**

Sastav	nesilice konzumnih jaja	nesilice jaja za rasplod
Kukuruz	56,25	51,25
Ječam	10,00	10,00
Pšen. posije	3,00	3,00
Soja term. obrađena	15,00	19,00
Sunc. pogača	4,00	5,00
Mesno koštano brašno	5,00	5,00
Stočna kreda	4,00	4,00
DKF	1,50	1,50
Sol	0,25	0,25
VAM	1,00	1,00
Ukupno %	100,00	100,00
Sadržaj sur. proteina	% 15,11	16,52
Sadržaj sur. masti	% 5,73	6,36
Sadržaj sur. vlakana	% 3,92	4,10
Sadržaj kalcija	% 2,48	2,49
Sadržaj fosfora	% 0,88	0,91
ME Kcal/kg	2878	2865
MJ	12,05	11,99

Sastav smjesa za kokoši nesilice za model "R" omogućava visoku proizvodnju jaja. Sirovinski sastav krmnih smjesa baziran je na sirovinama proizvedenim pretežno na vlastitom gospodarstvu, što je velika prednost u osiguravanju stočne hrane za jedno gospodarstvo.

Tablica 8.

**SASTAV KRMNIH SMJESE ZA PODMLADAK
NESILICA, PILENKI
(MODEL "R")**

Sastav	Podmadak do 42 dana	Podmladak 42-60 dana	Podmladak preko 60 dana
Kukuruz	42,25	52,25	64,95
Ječam	10,00	10,00	10,00
Pšen. posije	4,00	4,00	4,00
Soja term. obrađena	25,00	20,00	10,00
Sunc. pogača	7,00	5,00	4,00
Mesno-koštano brašno	5,00	5,00	4,00
Stočna kreda	1,00	1,00	0,80
DKF	1,50	1,50	1,00
Sol	0,25	0,25	0,25
VAM	1,00	1,00	1,00
Ukupno	% 100,00	100,00	100,00
Sadržaj sur. proteina	% 19,11	17,10	13,75
Sadržaj sur. masti	% 7,00	6,61	5,10
Sadržaj sur. vlakna	% 4,58	4,27	4,00
Sadržaj kalcija	% 1,44	1,42	1,07
Sadržaj fosfora	% 0,97	0,94	0,76
ME Kcal/kg	2920	2943	3000
MJ	12,23	12,32	12,55

Sastav krmnih smjesa za podmladak nesilica u potpunosti odgovara zahtjevima uzgoja podmlatka nesilica, te egzaktnim i iskustvenim normama hranidbe peradi.

Tablica 9.

**KAPACITETI PERADNJAKA ZA TOV PILIĆA NA
DRUŠTVENOM GOSPODARSTVU SLAVONIJE I
BARANJE**

Lokacija i gospodarstvo	Instalirani kapaciteti model "M" ukupno m ²	Iskorištenje kapaciteta model "R" ukupno m ²	Smanjenje korištenja kapaciteta "M" i "R" m ² %	Korišteni kapacitet
Darda — PIK Belje	50.000	2.700—	47.300	9,5
Đakovo — Vet. stanica	500	500	—	100,0
Slav. Brod — Vet. stanica	58.500	35.100—	23.400	40,0
Valpovo — Vet. stanica	500	500	—	100,0
Ukupno	109.500	38.800—	70.700	64,5

Korištenje peradarskih kapaciteta za proizvodnju brojlera uspoređujući model "M" : "R" iznosi 64,5% uz napomenu da je u 1992. godini došlo do daljnjeg smanjenja proizvodnje brojlera u Slavoniji, a time i iskorištenja izgrađenih peradnjaka za tov pilića. Glavni uzrok ovakvom stanju je rat.

Tablica 10

**KAPACITETI PERADNJAKA NESILICA ZA PROIZVODNJU KONZUMNIH JAJA NA DRUŠTVENOM SEKTORU
SLAVONIJE I BARANJE**

Lokacija i gospodarstvo	Instalirani kapaciteti model "M" ukupno m ²	Iskorišćenje kapaciteta model "R" ukupno m ²	Smanjenje korištenja kapaciteta "M" i "R" m ²	Korišteni kapacitet %
PP "Glavnik" Mikanovci	18.00	13.00	5.000	72
IPK Kutjevo	14.000	14.000	—	100
PIK Orahovica	5.000	—	5.000	—
Vet. stanica — Slav. Brod	20.000	10.000	10.000	50
Ukupno	57.000	37.000	20.000	65

Korištenje peradarskih kapaciteta nesilica za proizvodnju konzumnih jaja u komparaciji modela "M": "R" iznosi 65% s tendencijom daljnjeg smanjenja korištenja.

Tablica 11.

**KAPACITETI PERADNJAKA NESILICA ZA PROIZVODNJU JAJA ZA RASPLOD NA DRUŠTVENOM SEKTORU
SLAVONIJE I BARANJE**

Lokacija i gospodarstvo	Instalirani kapaciteti model "M" ukupno m ²	Iskorišćenje kapaciteta model "R" ukupno m ²	Smanjenje korištenja kapaciteta "M" i "R"	Korišćenje kapaciteta %
Darda — PIK Belje	2.000	—	2.000	—
Đakovo, Vet. stanica	3.500	2.000	12.500	57
Sl. Požega, Vet. stanica	1.200	800	400	66
Valpovo, PPK	4.800	4.600	200	96
Sl. Brod, Vet. stanica	52.000	40.000	12.000	77
Ukupno	63.500	47.400	16.100	74

Korištenje kapaciteta peradnjaka nesilica jaja za rasplod, odnosno za proizvodnju pilića brojlera u komparaciji modela "M": "R" iznosi 74% uz napomenu da je došlo zbog eskalacije rata u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini do daljnjeg pada ove proizvodnje, što izravno utječe na smanjenje korištenja instaliranih kapaciteta.

Tablica 12.

STANJE PROIZVODNJE KRMNIH SMJESA U TVORNICAMA STOČNE HRANE NA DRUŠTVENOM GOSPODARSTVU SLAVONIJE I BARANJE U 1990. I 1991. GODINI (MODEL "M" I "R")

Mjesto	Instalirani kapacitet t/god model "M"	Iskorišteni kapacitet t/god model "R"	Umanjena proizvodnja t/god	Umanjenje proizvodnje %
PIK Đakovo	35.000	25.000	—10.000	28,6
IPK Osijek	15.000	10.500	— 4.500	30,0
IPK D. Miholjac	40.000	25.000	— 15.000	37,5
IPK Senkovac	15.000	12.000	—3.000	20,0
PIK Vinkovci	150.000	60.000	— 90.000	60,0
PIK N. Gradiška	50.000	30.000	—20.000	40,0
PPK Orahovica	10.000	7.000	— 3.000	30,0
PPK Valpovo	45.000	18.000	— 27.000	60,0
AK Jasinje	10.000	9.000	— 1.000	10,0
PIK Belje	100.000	∅	— 100.000	100,0
VUPIK Vukovar	100.000	∅	— 100.000	100,0
Ukupno	570.000	196.500	— 375.500	37,3

U tablici 12 prikazani su instalirani kapaciteti TSH Slavonije i Baranje (model "M") i proizvodnja prema modelu "R". Zbog ratnih zbivanja u Hrvatskoj prosječno smanjenje proizvodnje krmnih smjesa u TSH Slavonije i Baranje iznosi 37,3 %, što je odraz ukupnog smanjenja stočarske proizvodnje u regiji Sla-

vonije i Baranje. Zbog smanjenja ukupnog obima stočarske proizvodnje smanjen je i plasman krmnih smjesa, tako da su sve TSH u Slavoniji imale osjetno smanjenu proizvodnju. Tvornice stočne hrane u PIK-u Belje i VUPIK-u Vukovar zbog okupacije su isključene iz proizvodnje u 100 % iznosu.

Tablica 13.

KAPACITETI KLAONICA ZA PERAD NA DRUŠTVENOM GOSPODARSTVU SLAVONIJE I BARANJE

Lokacija gospodarstvo	Instalirani kapaciteti model "M" kom/god	Iskorištenje kapaciteta model "R" kom/god	Smanjenje koriš. kapac. "M" : "R" kom/god	Korištenje kapaciteta %
Mece - PIK Belje	7.000.000	200.000	6.800.000	5,3
Sl. Brod - Vet. stanica	7.000.000	3.792.678	3.207.322	53,7
Ukupno	14.000.000	3.992.678	10.558.000	25,0

4. ZAKLJUČAK

Na osnovi rezultata istraživanja provedenih na svim društvenim gospodarstvima Slavonije i Baranje kod kojih je za bazu uzeta instalirana i ostvarena

proizvodnja u 1990. godini, označena kao model "M" i rezultata proizvodnje iz 1991. godine koja je označena kao model "R" mogu se izvesti slijedeći zaključci:

	"M"	"R"
a) Proizvodi		
Brojlari zaklani i očišćeni, kg	11.886.232	6.106.209
Jaja za konzum, komada	49.636.380	27.430.000
Jaja za rasplod komada	43.804.835	33.078.200
b) Potrošnja i potrebe krmnih smjesa		
Smjesa za brojlere ukupno, t.	35.401	21.079
Smjesa za nesilice konzum. jaja, t.	15.950	10.540
Smjesa za nesilice jaja za rasplod, t.	25.804	19.339
Smjesa za podmladak nesilica ukupno, t.	6.416	3.605
Ukupno	83.571	54.563
c) Proizvodni kapaciteti	"M"	"R"
Peradnjaci za brojlere ukupno, m ²	109.500	38.800
Peradnjaci za nesilice konzumiranih jaja, m ²	57.000	37.000
Peradnjaci za nesilice jaja za rasplod, m ²	63.500	47.400
Proizvodnja krmnih smjesa u TSH, t	570.000	196.500
Klaonice za perad, kom.	14.000.000	3.992.578

Rezultati istraživanja predstavljaju solidnu osnovu za organizaciju i bilanciranje peradarske proizvodnje na društvenom gospodarstvu Slavonije i Baranje u

1992. godini, odnosno u izmijenjenim ratnim uvjetima proizvodnje i potrošnje peradarskih proizvoda.

LITERATURA

1. *Novoselović et al.*: Ispitivanje termički obrađene soje različitim tehničkim sistemima u hranidbi brojlera. Znanost i praksa u poljoprivredi i prehrambenoj tehnologiji, Osijek 1990.
2. Analiza stanja i problematika stočarske proizvodnje u društvenom sektoru AIK-a Slavonije i Baranje od 1985 do 1988. godine, Privredna komora Slavonije i Baranje — Osijek 1989.
3. Stanje i problemi proizvodnje mesa i mlijeka u Slavoniji i Baranji u 1987. i početkom 1988. godine., Poslovna zajednica za stočarstvo - Osijek 1988.
4. Stočarska proizvodnja na SOUR-u PIK "Belje", PIK "Belje" - Darda 1987.
5. Izvješće o stanju stočarske proizvodnje na regiji Slavonije i Baranje, Hrvatska gospodarska komora, Regionalna komora Osijek 1992.

Antun Novoselovic, Ph. D., Agricultural Institute, Osijek
 Zorica Jurkovic, M.S., Agricultural Institute, Osijek
 Marica Galonja, B.S. agr. eng., Agricultural Institute, Osijek

POULTRY FARM PRODUCTION ORGANIZATION OF SOCIAL ECONOMY OF SLAVONIA AND BARANJA UNDER DIFFERENT PRODUCTION CONDITIONS

Summary

Researching we have determined the installed capacities and location of the production objects for broilers, consuming and breeding eggs and feeding mixture production, slaughtering capacities for poultry, keeping and feeding broilers and egg-laying hens on the socially-owned farms of Slavonia and Baranja in the pre-war and war period (1990 and 1991).

The broiler meat production was reduced for 48,7%, number of consuming egg-laying hens for 33,9%, number of breeding egg-laying hens for 25.1%, consumption of feeding mixtures for 35%, utilization level of the poultry objects was reduced for 65%, while the poultry slaughtering capacities reduced their utilization level for 75%.

The reduction of the poultry production and utilization level of the socially-owned farms of Slavonia and Baranja respectively appeared as the consequence of the conquering war of Serbia against Croatia.